Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Työnantajan ohje hälytysrahan suorittamisesta

1. Hälytysrahan maksamisen tarkoitus

Hälytysrahan maksamisen tarkoituksena on turvata välttämätön henkilöstön saatavuus yllättävissä ja kiireellisissä työtilanteissa, joissa tarvitaan henkilöstöä turvaamaan asiakas- ja potilasturvallisuus tai pelastustoimintaa, niin pienin häiriöin kuin mahdollista.

2. Soveltamisala

Ohjeessa määritellään paikallisesti hälytysrahan suorittamisesta virka- ja työehtosopimusten määräyksistä poiketen. Paikallista ohjetta sovelletaan Pohjanmaan hyvinvointialueen Hyvinvointialueiden yleinen virka- ja työehtosopimus (HYVTES) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) ja Lääkärisopimuksen (LS) piiriin kuuluviin työntekijöihin / viranhaltijoihin sekä pelastuslaitoksen viranhaltijoihin.

Hälytysrahaohjetta sovelletaan vasta sitten, kun kaikki muut vaihtoehdot toiminnan järjestämiseksi on selvitetty.

Hyvinvointialueiden yleinen virka- ja työehtosopimuksen III luvun 22 §:n mukaisella hälytysrahalla tarkoitetaan korvausta työhön saapumisesta aiheutuvasta häiriöstä ja/tai haitasta yllättävässä tai kiireellisessä tilanteessa, jossa työntekijä/viranhaltija työnantajan toimesta kutsutaan työhön hänen vapaa-aikanaan. Hälytysraha maksetaan aina varsinaisen palkan lisäksi.

Hälytysrahaa ei makseta:

- Erilaisten digitaalisten sovellusten kautta (esim. sotender, WA) kautta varatuista vuoroista (eivät täytä vaatimusta työhön kutsumisesta). Hätäkeskusjärjestelmän kautta hälytettyyn työhön osallistuminen oikeuttaa kuitenkin hälytysrahaan siitä syystä, että tällöin hälytystyöhön on lähdettävä välittömästi ja siihen tarvitaan useampi viranhaltija.
- Varallaoloajalta
- Kun työnantajalla on perusteltu syy muuttaa työvuoroluetteloa

- Tilanteissa, joissa työtä tehdään erillisellä jononpurkukorvauksella
- Lyhytaikaisessa palvelussuhteessa oleville (alle 13 päivää)
- Osa-aikaiselle viranhaltijalle/työntekijälle, milloin työnantaja on velvollinen työsopimuslain mukaan tarjoamaan lisätyötä hänen suunniteltuna vapaapäivänään. Työnantajan harkinnanvaraisesti myöntämän osa-aikaista työtä tekevän viranhaltijan/työntekijän osalta ylimääräisen työvuoron tai kahden peräkkäisen työvuoron teettämistä ei tulisi tehdä.

Mikäli esihenkilön täytyy kutsua työntekijä työvuoroon (esim. sairauspoissaolotilanteessa), edellyttää hälytysrahan maksaminen vähintään kuuden (6) tunnin työvuoroa. Jos työvuoro on alle kuuden (6) tunnin mittainen, hälytysraha maksetaan 50%. Esihenkilö ei saa kutsua työntekijää neljää (4) tuntia lyhyempään työvuoroon. Työvuoron minimipituusrajoitus ei koske pelastustoiminnan vapaavuorohälytystä eikä lääkäreiden tai pelastustoiminnan päällystön osalta erityishälytysrahaa.

Hälytysrahan maksamisesta päättää työntekijän/viranhaltijan lähiesihenkilö. Maksamisen edellytyksenä on, että kutsun tekee toimintayksikön toiminnasta vastuussa oleva työnantajan edustaja tai hänen valtuuttamansa työntekijä/viranhaltija. Hälytysrahaohjetta sovelletaan vasta kun muut vaihtoehdot on selvitetty. Samaan hälytykseen liittyvät useat työvuorojärjestelyt oikeuttavat ainoastaan yhteen hälytysrahaan. Virkavastuullinen lähiesihenkilö merkitsee työaikaraportointijärjestelmään (Titania/Numeron) lisätietokenttään tiedon, milloin henkilöä on pyydetty ja hän suostunut hälytysrahaan oikeuttavaan työhön saapumiseen.

Työntekijän/viranhaltijan matka-aikaa työskentelypaikalle ei lueta työajaksi. Työaika alkaa siitä hetkestä, kun työntekijä/viranhaltija saapuu työskentelypaikalle.

Silloin kun työnantajalla on perusteltu syy muuttaa työvuoroluetteloa, hälytysrahaa ei makseta. Sote-sopimuksen II luvun 28§ 2. mom. soveltamisohjeissa todetaan:

> *Viranhaltijan/työntekijän suostumuksella työvuoroluetteloa voidaan aina muuttaa. Mikäli työvuoroluettelon muutoksesta ei päästä yksimielisyyteen, tulisi työvuoroluetteloon tehdä vain ne muutokset, jotka ovat toiminnan kannalta*

välttämättömiä. Perustellun syyn olemassaolo harkitaan kussakin tapauksessa erikseen. Perusteltuna syynä työvuoroluettelon muuttamiseen voidaan pitää mm. toiminnallisia syitä, esim. ennalta arvaamattomia poissaoloja. Perusteltu syy työvuoroluettelon muuttamiseen on aina silloin, kun luettelo on laadittu virheellisesti. Muutoksesta on joka tapauksessa ilmoitettava mahdollisimman pian sille, jota muutos koskee.

3. Hälytysrahat

Hälytysraha, mahdolliset lisä- ja/tai ylityökorvaukset ja mahdolliset epämukavan työajan korvaukset maksetaan seuraavassa tilanteessa

Hälytysraha 60 € / 50 % hälytysraha 30 €

1) Työvuoroluetteloon merkitty vahvistettu vapaapäivä vaihdetaan työnantajan pyynnöstä työpäiväksi äkillisesti, eli enintään 24 h ennen työvuoron alkamista. Työpäivän pituus on vähintään 4h (ei koske pelastustoiminnan vapaavuorohälytystä). Jos työvuoron pituus on vähintään 6h, hälytysrahaa maksetaan 60€. Jos työvuoron pituus on vähintään 4h, hälytysrahaa maksetaan 30€. Vapaapäiviä vaihdettaessa tulee huomioida työaikalain viikkolepoaikaa koskevat määräykset. Viikkolevon tulee edelleen olla vähintään 24h viikossa. Vapaapäiviä vaihdettaessa työpäiväksi ei saa aiheutua korvausta menetetystä viikkolevosta.
2) Jäädään toiseen peräkkäiseen kokonaiseen työvuoroon siten, että toiseen vuoroon jäämisestä sovitaan ensimmäisen työvuoron aikana. Syynä toisen vuoron tekemiseen on vuoroon suunnitellun työntekijän sairastuminen tai muu äkillinen poissaolo tai pakottava potilas- tai asiakastilanne, jossa vuoroon joudutaan lisäämään työntekijöitä suunnitellusta määrästä. (suunnittelematon tuplavuoro). Hälytysrahan suuruus on työvuoron pituudesta riippuen 60 € (väh. 6h) / 30 € (väh. 4h).
3) Työvuoroon saavutaan hälytettynä äkillisesti (enintään 24 h ennen) vähintään 4 h ennen työvuoron alkua tai työvuoron aikana sovitaan, että työvuoroa jatketaan vähintään 4 h. Jos työvuoro pitenee vähintään 4h, hälytysrahan suuruus on 30 €. Jos työvuoron pituus pitenee vähintään 6h, hälytysrahan suuruus on 60 €.

Hälytysraha 80 € / 50 % hälytysraha 40 €

Viikonloppuisin ja arkipyhäisin maksetaan korotettu hälytysraha. Viikonlopuksi luetaan aika, jolloin suurin osa työstä tehdään aikana, joka alkaa perjantaina klo 20.00 (tarkoittaa, että tullaan perjantaina yövuoroon) ja päättyy maanantaina klo 7.00. Jos työvuoron pituus on vähintään 6h, hälytysrahaa maksetaan 80 €. Jos työvuoron pituus on vähintään 4h, hälytysrahaa maksetaan 40 €.

Hälytysraha päivystysvuoro välittömästi työvuoron päätteeksi 95 €

Suoritetaan lääkärille ja pelastuslaitoksen varallaolijalle, joka suunnittelemattomasti joutuu tehdyn työpäivän jälkeen välittömästi päivystysvuoroon.

- Lääkäreiden hälytysraha 95 €
- pelastustoiminnan henkilöstön hälytysraha 60 €

Hälytystyöraha 160 / 120 €

Hälytystyöraha suoritetaan työntekijälle, jolla on erikoisosaamista ja joka työnantajan toimesta kutsutaan työhön erityisen kiireellisen hoitotarpeen tai pelastuslaitoksen johtokeskuksen toiminnan vuoksi (tarve normaalin esikuntatehtävien lisäksi esim. erilaisten suuronnettomuuksien tai pitkäkestoiset tilanteet kyseessä ollessa tai päivystävän akuuttilääkärin tarpeen arvion mukaan päivystyksen ruuhkautumisen vuoksi lääkärihenkilöstön osalta. Tämä koskee tilanteita, joissa potilaan tila on henkeä uhkaava ja hänen henkensä on vaarassa ilman välittömiä toimenpiteitä. Työntekijän on oltava paikalla viimeistään 30 minuutin kuluessa. Työvuoron pituudella ei ole merkitystä.

- Lääkäreiden erityishälytysraha on 160 €.
- Hoitajien erityishälytysraha on 120 €.
- Pelastuslaitoksen päällystön erityishälytysraha on 160 €.

Tämän sopimuksen mukaiset hälytysrahat tulevat voimaan tämän sopimuksen voimassaolopäivästä lukien tai sitä seuraavan työvuorosuunnittelun mukaisen uuden työvuorolistan alkamispäivästä lukien.

4. Ohjeen voimassaolo

Ohje astuu voimaan 1.9.2026 tai sitä seuraavan uuden listan alusta lukien.